

Jégen és tüzön át Olaszországba.

— Leonhard Adelt cikke. —

nak létesítése ügyében a város tudvalevőleg feliratot intézett a kultuskormányhoz. A kórház úgy épülne, hogy idővel beolvasztatható legyen abba a nagy kórházba, amelyet a tüdőbetegek részére emelnek. A város az Oltványi-féle háromszázezer koronás alapítványt ötszázezer koronára kiegészítve a kormány rendelkezésére bocsátja, hogy ebből a rokkantak tüdőbeteg-kórházát felépíttesse.

Dr. Gaál Endre javasolja, ajánljon fel a város harminc hold telket a szegedi illetőségű rokkantak részére építendő száz kis-keres ház céljaira. Ezenkívül a Back Bernát és Hutter-féle adományokat, amelyek százharminckétezer koronát tesznek ki, ajánlja fel a város 3—400 négyszögöles telkeken létesítendő kis családi házak felépítésére.

A város ezenkívül megkeresi a rokkant ügyi hivatalt, hogy a telep létesítéséhez járuljon hozzá.

(Házbérfillér prognózisra alapon.)

Balogh Károly pénzügyi tanácsos a hatósági közlélemezési üzem május havi mérlegét terjeszti a tanács elé. A tanács a jelentést tudomásul vette és a mérleget a törvényhatósági bizottság elé terjeszti.

Szeged város huszmilliósi beruházási kölcsönét ismerteti Balogh tanácsos. Az általános csatornázás és ezzel kapcsolatos feltöltés, a tanyai vasut-, a vásárcsarnok-felépítése, stb., indokoltá teszik az előnyös ajánlat elfogadását. A tanács a pénzügyi bizottság meghallgatása után azt a javaslatot terjeszti a közgyűlés elé, bizza meg a közgyűlés a tanácsot, hogy a felveendő kölcsön ügyét előkészítse.

Balogh Károly bemutatja a házbérfillér szabályrendeletet. A tanács magáévá tette a javaslatot, amely szerint 200 koronáig 1%, 200—400 koronáig 2%, 400—1200 koronáig 3%, 1200—2000 koronáig 4%, 2000 koronán felül 5% a házbérfillér. A házbérfillért a lakás használója tartozik fizetni.

Lassan gördül a vonat a völgyön keresztül a front felé, amelyet az ágyuk ugatása jelez. Jobboldalt az Etsch hömpölyög, szélesen és ragadósan, jóllehet szürke vize szabályozva van. Kóházak állanak a szőlőtőkék között, amelyek valóságos fákká nőttek és vadultak. A völgy mentén olajzöld dombhátak, amelyeket eper-, füge- és gesztenyefák koszorúznak. A hegyhátak lépcsőzetes hullámokat alkotnak, amelyek a tulsó oldalon fokszerűen hirtelen meredekséggel lejtnek. Fenyőtől sötétlő hegyesücsök merednek az égnek az oldalvölgyekben. A szirtek, hőeres csúcsok felett vonatok jönnek velünk szemben, amelyek viszik a zsákmányt. A fogoly olaszok már mind hátra vannak szállítva. Ország fogolycsapatok tevékenykednek, szénát raknak boglyákba, lisztes zsákokat cipelnek, burgonyát raknak a vasúti kocsikba. A lőszeres és ásványvízes ládák várakká tornyosulnak. Más raktárak sátrai irtásokban állanak, amelyeknek szőlőtőkjei ismét kihajtottak. Egy öreg népfelkelő úgy térdel ott, mintha imádkoznék és buzgón tábori lapot ír haza. Egy réten sok anyakacsa legelészik és sok esikó szopik vagy vidáman ugrál még ügyetlen lábával.

Az ellenséges tüzkörlet határán leszállunk a katonai vonatról és a faluban üjtjük fel táborunkat. Szobám előtt eltárl

a roveretói áttörő ütközet panorámája.

Mészaköböl való szőlőkertfalak között visz az autónk Roveretóba. A lépcsőzetesen a villakertekig emelkedő város ki van üritve és a katonaság lármája dacára is kihaltnak látszik. Mindenütt gránátöléserek és pusztulás. A régi kastély toronyormai fogak módjára kitördelnek. A málnapiros malomház falaiban embermagasságú sebek tátonganak. Maga a malom leégett. A malom kezeke alszik. A hidon alul, amelyen állunk, a folyó ágyában sohasem használt drótakadály rozsdásodik. A kihalt udvarokon patkányok rágesálnak üres konzervdobozokon. A Dante várkastélyhoz lépcsőzetes ut visz. Az ellenséges tűz hatáskörletében fekszik ez az ut. A kapukon mindenütt: Quartiere d'affitare (Kiadó lakás). A dombösvény előtt betonból készült utelzáró fedezékek és drótakadályok huzódnak hegyen fel, hegyen le. Dél-Rovereto házai az elbarrikadirozott gyárak előtt fel vannak robbantva és már csak porszürke omladékok.

Az Etsch völgyében Marco lángokban áll, az elvonuló olaszok felgyújtották. Az Etschen túl Mori tapad hozzá a hegy lejtőjéhez és ott domborodik a brentonioi fensík, amely fölé fenyegetően emelkedik világoszöld medencéivel a 2000 méter magas Antaemon. Jobbkézt az Altissimo, előttünk a Coni Zugna és baloldalt a Pasubio, három erős állása az olaszoknak. Rivától nyugatra a Monte Creinótól a Serradasat-völgyig csak kevés osztrák-magyar zászlóalj állott. Néhány ágyu volt a fedezetük. Márciusban erős csapatokat vetettünk erre a szakaszra. Amikor közeledett a támadás napja, az időjárás keresztülhúzta az emberi számítást. A felderítő szolgálat eredménye, hogy a Col Santo, Pasubia és Zugna Torta havas csúcsai ugyancsak veszedelmesekké válhatnak a gyalogsági támadásra nézve, amiért az egész akciót el kellett halasztani.

A leggondosabb titoktartás mellett sem maradhatott a kimagasló csúcsokon álló el-

lenség előtt a mi csapatgyűjtésünk titokban. Erre azonban

nem annyira csapaterősiésekkel, mint inkább állásaink még gondosabb kiépítésével reagált.

Minden frontszakasról nagykiterjedésű robbantásokat, új akadályok, lövészárkok és fedezékek készítését jelentették. Május közepe felé a havasokban annyira javult a havas terep, hogy a támadást május 15-re tüzték ki. Az egyik csapatnak az lett a feladata, hogy a Marsilli-állásból a Zugna hegyhát ellen nyomuljon elő, egy másik csoportnak a Col Santo és a Marcola-szoros ellen kellett mennie. A határidő előtt két nappal az időjárás azonban ismét megrosszabbodott és május 14. este még kétségesnek látszott, vajjon a mélyenjáró köd lehetővé teszi-e a tűzérési megfigyelést. A kétséget szétfoslatta a kristálytisza reggel. Pont hat órákor a legkisebb kalibertől a legnagyobbig való számos ágyu kezdte meg a tüzelést, a mely kevésbé volt pergő, mint inkább hatásos tűz, mely kilenc óra felé a legnagyobb fokra emelkedett. Pont kilenc órákor kezdődött meg a császári és királyi gyalogság általános rohama, amelynek eredménye most itt a szemem elé tárul.

Odaát a Loppio-völgyben figyelő őrök leselkednek a Brentonio-fensík déli lejtőin. Morit az olasz tüskésdrót Csipkerózska kastélyához hasonlóan annyira körülfonta, hogy maguk az olaszok sem tudtak többé behatolni a faluba, úgy hogy osztrák-magyar járőrök büntetlenül zsákmányelhettek 60 mázsa kukoricát, sok lisztet, puskát, kézi-gránátot és bombát. Amikor a Zugna Torta elesett, az olaszok feladták Morinél levő állásukat, amely most a miénk. Az Etsch innenső partján nemesak Lavinit és az égi Marcot, hanem Serravallet és a Marcótól délre fekvő San Margheritót is kiürítették az olaszok. Az Etsch-ut azonban még a Brentonico-ütegek tüze alatt áll. Négy ez uton békésen haladó csatakép-festőt hirtelen elárasztották shrapnellekkel és az egyiket egy heves ütés fel is borította. Utólag sok shrapnell-darabot talált a hátizsákjában. Egy szilánk meg éppen a vázlatkönyve kellős közepébe furódott. Ezt a fontos eseményt Cadorna nagy lelkiismeretességgel jelemondásban örököltette meg: „Egy ellenséges oszlopot, mely kisebb csoportokban próbált Lizzanából Marco ellen előnyomulni, ágyutüzünk megállított.”

Az osztrák-magyar támadó csoport tulajdonképeni támadási akciója az Etsch-völgyi Marsilli-állásból indult ki. Egy hadosztály első nekirohanásában elfoglalta a Roveretótól délre fekvő lövöldét, ahol az első száz foglyot ejtettük, azután feltartóztatathatatlannal a Dante-kastély és az ehhez csatlakozó 698-as sziklás magaslat ellen támadt. A nehéz osztrák-magyar ágyuk egész betonsávokat emeltek ki a sáncokból, amelyeknek romjai alatt megfeketedett, felpüfödte hullák feküdtek. Akik életben maradtak, a fedezékekbe menekültek. Dél felé egy császári és királyi rajvonallal közeledett ezekhez és elfogta a mantusaiakat, amennyiben nem menekültek el, mint valami egércsapdában. Rohamközben ezeket a csapatokat a 751-es magaslatról oldalozó tűz alá vették. Amikor azonban a mi nehéz tűzérésünk odairányította a tüzet, csakhamar kárminpiros lángnyelv csapott fel, amely azután

Café Restaurant

NEUHOLD

Feketesas-utca 11. sz. Hétvászló.

Naponta

frissen csapolt

sör. Kitűnő borok.

Állandóan izletes Zóna-

reggelik. Minden időben

étkezés.

Naponta zene.

Tisztelettel Neuhold Dezső.

Alkalmi könyvtár Várnay L. Könyvkereskedésében, Szegeden.

==== Az irodalom legnagyobb kincsei rendkívül leszállított áron szerezhetők be ====

1916. június 20-ig.